

Solec-Zdrój 22.09.2021

Znak: RIG-V.0003.1.2021

Stanisław Żelazny

Odpowiedź na interpelację z dnia 09.09.2021 dot. prośby o przanalizowanie bezpieczeństwa wodnego w Gminie Solec-Zdrój w zakresie powodzi i susz.

W przedłożonej interpelacji porusza Pan bardzo złożone i trudne zagadnienia, które należy rozpatrywać w szerokim kontekście i na wielu płaszczyznach, zarówno prawnych, finansowych jak i uwarunkowań środowiskowych. Poruszany przez Pana zakres analizy stosunków hydrologicznych na terenie gminy oraz zasadność budowy wielofunkcyjnego zbiornika lub zbiorników wodnych wymagają przeprowadzenia wielokierunkowych analiz. Realizacja tego rodzaju zamierzenia przekracza możliwości finansowe Gminy. Kwestie te są ponadto uregulowane w obowiązujących przepisach prawa, określających kompetencje w zakresie właściwości poszczególnych organów na różnych szczeblach. Poruszana tematyka dotyczy także zasobów środowiska przyrodniczego, jego zrównoważonego wykorzystania i tematyki szeroko rozumianych zmian klimatu w kontekście ekstremalnych i nieprzewidywalnych skutków zdarzeń pogodowych.

Wzrost liczby ekstremalnych zdarzeń, zwłaszcza nawałnych opadów notowany w ostatnich latach w okresie letnim, wymusza kompleksowe podejście do tematyki utrzymania rzek, ale i zagospodarowania terenów do nich przyległych. Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt. 1 ustawy Prawo wodne (Dz.U. 2021 poz. 624 z późn. zm.) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGWWP) wykonuje prawa właścicielskie w stosunku do śródlądowych wód płynących. Zarządy Zlewni z mocy ustawy Prawo wodne są zobowiązane zarówno do utrzymania śródlądowych wód powierzchniowych płynących jak i zapewnienia osiągnięcia określonych dla nich celów środowiskowych. Ocena zachowania właściwego przepływu wód dokonywana jest przez pracowników PGWWP pod kątem przeprowadzania w jego korycie prac utrzymaniowych. Jak wynika z korespondencji z PGWWP decyzje dotyczące przeprowadzania na danym cieku naturalnym prac utrzymaniowych wobec nasilających się w ostatnich latach zjawisk ekstremalnych (krótkotrwałych intensywnych burz oraz niedoborów wody powodujących suszę) wymaga wnikliwej analizy na poziomie efektywności kosztowej, ale i zrównoważonego gospodarowania zasobami. Planując działania na ciekach naturalnych zarząd zlewni kieruje się wytycznymi zawartymi w opracowaniach pn. Dobre praktyki utrzymania rzek i Krajowy Program Renaturyzacji Wód Powierzchniowych.

Jak wynika z korespondencji Gminy z PGWWP zasadne jest poddanie cieków zlokalizowanych na terenie gminy stałej obserwacji i wdrażanie rozwiązań adekwatnych do zdiagnozowanych ryzyk. PGWWP Zarząd Zlewni w Sandomierzu zapewnia, że na rzekach zlokalizowanych na terenie gminy będą wykonywane prace utrzymaniowe. Na te zadania został przeznaczony duży budżet. Podstawowym zadaniem jest także poprawa i uporządkowanie gospodarki wodnej na obiektach znajdujących się na terenie gminy. W ramach konsultacji Planu zarządzania ryzykiem powodziowym, cały Kanał Strumień został zgłoszony jako osobny obszar problemowy. Pojawi się jedno duże zadanie. W jego ramy wejdzie retencja polderowa od Krakowa do Zawichostu i analiza zlewni dopływów Wisły, w tym zlewni Kanału Strumień.

Potencjalne miejsca budowy takich obiektów ustalone zostaną w ramach uzgodnień PGW WP z Gminą. Zostaną również określone hydrologiczne parametry, względem których będzie modernizowana infrastruktura istniejąca nie tylko na Wiśle, ale też w ujściowych odcinkach rzek. Rozważana będzie możliwość lokalizacji suchych zbiorników bądź też zbiorników wodnych nakierowanych na cele rolnicze.

Odnosząc się do poruszonej przez Pana kwestii budowy zbiornika wodnego informuję, że dokumenty planistyczne przewidują budowę zbiornika retencyjnego na terenie gminy. Zgodnie z uchwałą NR XVI/76/08 Rady Gminy Solec-Zdrój z dnia 27 marca 2008 roku (z późn. zm., § 135) wyznacza się teren o symbolu 131 WS o powierzchni 8,00 ha. Część projektowanego zbiornika znajduje się w granicach administracyjnych sołectwa Solec-Zdrój. Pozostała część (ok. 12,00 ha) znajduje się w granicach administracyjnych sołectwa Strażnik. (Uchwała Nr XXI/96/2008 Rady Gminy w Solcu-Zdroju z dnia 29 sierpnia 2008 roku (z późn. zm)).

W ramach przeciwdziałania skutkom suszy Wody Polskie wraz z Ministerstwem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, samorządami oraz spółkami wodnymi skupiającymi rolników wdrażają program kształtowania zasobów wodnych na terenach rolniczych. Dzięki działaniom w ramach retencji korytowej przywracana jest dwufunkcyjna rola urządzeń melioracyjnych, która zapewnia odprowadzanie wód z pól i użytków rolnych w czasie opadów, a retencję w czasie suszy. Spowolnienie odpływu wód w rzekach zwiększa retencję wód w ich korytach, umożliwiając zachowanie przepływów środowiskowych w okresach niżówkowych. Czasowemu podpiętrzeniu wód służą urządzenia hydrotechniczne tj. jazy, zastawki i inne urządzenia piętrzące.

Tego rodzaju działania PGW WP w sposób znaczący poprawiają stosunki wodne w dolinach cieków. Umożliwiają zatrzymanie wód opadowych i odpowiednie rozprowadzenie ich za pomocą systemów melioracyjnych, w celu nawodnienia terenów rolnych. Działania te w sposób znaczący prowadzą do lokalnej poprawy bilansu wodnego. Retencja korytowa przyczynia się do zwiększenia retencji glebowej w obszarach położonych w danej zlewni rzecznej, jak również wpływa korzystnie na poziom wód gruntowych oraz odnawialnych wód podziemnych. Program kształtowania zasobów wodnych na terenach rolniczych jest realizowany zgodnie z zasadą, że wodę należy w maksymalnym stopniu gromadzić w miejscach, w których wystąpił opad atmosferyczny. Rozwój funkcji nawadniająco-odwadniających w systemach małych cieków oraz rowów na terenach rolnych pozwala zmniejszyć nacisk na wykorzystywanie wód podziemnych do celów nawodnień. Powyższe rozwiązanie jest przykładem na to, że tylko kompleksowe inwestycje w działania prorolnicze i jednoczesne zaangażowanie różnych podmiotów mogą przynieść wymierne skutki w przeciwdziałaniu suszy.

Program nawodnień rolniczych, w którym PGW WP współdziałają w zakresie zgód wodnoprawnych prowadzi także ARiMR. W zwiększanie retencji może się włączyć każdy. Przepisy pozwalają na tworzenie przydomowych oczek wodnych i ogrodów deszczowych zasilanych wodami opadowymi bez zgód czy pozwoleń wodnoprawnych. Właściciele działek, ogródków i gospodarstw rolnych mogą zamiast trawników, które potrzebują intensywnego podlewania i pielęgnacji, wybierać mniej wymagające kwietne łąki, które zatrzymują wilgoć w glebie, sadząc krzewy i drzewa czy zakładając oczka wodne.

Otrzymują:

1. Adresat
2. A/a

ZASTĘPCA WÓJTY

mgr inż. Piotr Kania